

Dagplejen Odsherred kommune.

Pædagogisk læreplan 2020.

Dagplejen er et lille, trygt og overskueligt miljø hvor 4 børn bliver passet i dagplejers eget hjem.

Dagplejen er organiseret i 3 dagplejeteams syd, midt og nord med ca. 25 dagplejere i hvert team.

I hvert dagplejeteam er der tilknyttet to dagplejepædagoger. Dagplejepædagogernes funktion er at arbejde ud fra en konsultativ metode hvor det er dagplejernes behov for rådgivning og vejledning i arbejdet med dagplejebørnene der er omdrejningspunktet. Samtidig ligger der en lovbunden opgave for dagplejepædagogerne i det pædagogiske tilsyn og vurderingen af kvaliteten i det enkelte barns læringsmiljø med særlig fokus på relationen/ tilknytningen mellem barn og dagplejer og barn-barn.

Læs mere om dagplejepædagogens funktion på dagplejens hjemmeside

www.odsherred.dk/dagplejen

Dagplejen har i de tre dagplejeteams hvert et dagplejehus som dagplejerne i mindre grupper benytter til heldagslegestue ca. en gang om ugen. Formålet med legestuer er bl.a. at børnene bliver kendt med deres gæstedagplejer og får mulighed for at indgå i større børnefællesskaber, som er med til at modne dem i forhold til overgangen til børnehave. Dagplejehusene er indrettet med læring for øje, der er mulighed for at arbejde med måltider, motorik, natur, idræt og kreative værksteder m.v. Dagplejehusene bliver ligeledes brugt til forældrearrangementer, personalemøder, bestyrelsesmøder, netværksmøder m.m. Udendørs er dagplejehusene indrettet til bevægelsesaktiviteter, natur, bålplads og nogle steder shelter.

Dagplejen arbejder med aktionslæring som metode og oplever at det er interessant og udviklende, at undre sig og forholde sig undersøgende og nysgerrig på egen praksis. Dagplejen har uddannet faglige fyrtårne, som er tovholder i arbejdet med pædagogisk læreplan og aktionslæringsforløb. De faglige fyrtårne(ressourcepersoner) mødes ofte og drøfter

aktionstrin i forhold til et konkret aktionslæringsforløb. Der udgives løbende en avis "stilladsarbejderen" til ansatte i dagplejen med henblik på at alle er opdateret og inddraget i den pædagogiske udvikling, aktionstrin, mål, refleksion og evaluering i dagplejen. Der udgives endvidere løbende en forældreavis "fundamentet" med henblik på at inddrage forældrene i specifikke udviklingsmål for børnene. Læs i øvrigt dagplejens dynamiske del af læreplanen (læringsstjernen) med evaluering af projekt: Hverdagsrutiner - af og påklædning på dagplejens hjemmeside www.odsherred.dk/dagplejen

Dagplejen vægter faglig og personlig udvikling og mange dagplejere har bl.a. uddannet sig som:

Idrætsdagplejere har gennemført en idrætspædagogisk uddannelse via Dansk Idræts Forbund. Idræt og bevægelse bidrager positivt til at give dagplejepædagogikken et fagligt løft og bevægelse bliver praksis nært i dagligdagen. Der afholdes hvert år OL og et motionsløb for dagplejebørn i hele kommunen.

Motorikdagplejere har gennemført en motorikvejlederuddannelse på Vends naturskole med Anne Brodersen, en grunduddannelse om børns generelle udvikling. Motorikken går fint i spænd med idræt og viden om, at børn udvikler sig med hele kroppen.

Naturdagplejere er særlig optaget af udeliv og science og gennemfører årligt flere naturforløb og modtager friluftsrådet grønne flag. Naturdagplejerne

samarbejder med andre dagtilbud om en årlig naturdag på 0 til 6 års området.

Musikdagplejere har gennemført kursusforløb i samarbejde med Odsherred musikskole. Hvor de både med og uden børn har lært at anvende instrumenter, udnytte sang, rytmik og musik sammen med bevægelse og dans. Musikdagplejerne står for en årlig musikfestival for alle dagplejebørn i kommunen og videns deler med deres kollegaer i legestuerne.

Kostnetværket (økologiske dagplejere) er sammensat af dagplejere der har særlig fokus på kostens betydning for barnets sundhed, trivsel og udvikling. Kostnetværket arrangerer ture hvor dagplejebørn i kommunen får større kendskab til lokale fødevarer samt læring om, hvor det vi spiser kommer fra.

Sprog og integrationsnetværk er dagplejere der er særlig kvalificerede til at arbejde med børn der er sprogligt udfordret eller er flersprogede. Netværket arbejder med videns deling og inklusion og anvender sproglege kufferter og gennem leg, øver og understøtter, børns sproglige udvikling.

Mild specialisering i dagplejen er for at sikre at der er dagplejere der er særlig kvalificerede til at modtage børn der har udviklingsvanskeligheder, er forsinket i udvikling, er født for tidligt, har særlige omsorgsbehov mv. En mild specialiseret plads betyder i dagplejen at barnet tæller for 2 pladser for at sikre ressourcer til at understøtte barnets udvikling. Dagplejerne bliver

løbende opdateret på at arbejde med børn i udsatte positioner.

Dagplejerne har udarbejdet en personlig og faglig profil. Profilen giver forældrene mulighed for at ønske en dagplejer der matcher deres behov for dagplejeplads.

Og med fagligt specialiserede dagplejere eks. naturdagplejere m.m. har forældrene mulighed for at vælge en dagplejer som lægger vægt på netop det der er vigtigt for dem og deres barn.

Kompetence udviklingsnetværk er organiseret på tværs af dagplejeteams i forhold til natur, idræt, motorik m.m. og det har medvirket til en øget refleksion over egen praksis og udvikler pædagogikken.

I dagplejen er der løbende interne kurser og sparringsnetværk og en gang om året afholder vi et stjernetræf med et relevant og udviklende fagligt tema.

Værdigrundlag.

Odsherreds Dagpleje bygger vi vores pædagogik på relationer og gode trygge rammer. Vi vægter livsglæde og livsduelighed, gåpåmod og nysgerrighed, sundhed og trivsel, forpligtende børnefællesskaber og deltagelsesmuligheder.

Vi har i dagplejehjemmet faste rutiner i forhold til barnets grundlæggende behov for mad, søvn, renlighed mv. Ting, tager den tid de tager og vi vægter en åben dialog, i et ligeværdigt forhold med forældrene.

Målet i dagplejen er, at støtte barnets glæde i livet - at barnet både kan give, tage og modtage fra fællesskabet. Vi finder det vigtigt at barnet får deltagelsesmuligheder i fællesskabet og de forskellige livs og læringsmiljøer i dagplejen. Børnene i dagplejen skal have muligheder for at spejle sig i andre børn og voksne. Følelsen af at føle sig værdifuld, som den man er. At føle sig værdifuld og spejle sig i andre har betydning for om barnet kan modtage fra fællesskabet.

Et godt børneliv, for børn i dagplejen, tager udgangspunkt i børnenes liv her og nu og i børnenes udviklingsbehov. I det gode børneliv tager dagplejeren ansvaret for børnenes læring, i de erfaringer, som børnene gør sig. Dagplejeren bruger det pædagogiske grundlag, fra den ny styrkede læreplan, i sit arbejde med børnene, i alt hvad dagplejer gør, og i sit samarbejde med dagplejepædagogen. På den måde bestræber vi os på, at børnene oplever en hverdag der er tryk, glædesfyldt, sjov, sammenhængende, rolig og genkendelig. En hverdag, som er bygget op omkring rige oplevelser, hvor børnene deler deres liv, med en nærværende dagplejer.

For børnene i dagplejen, er der nogle helt specifikke temaer, der er vigtige for deres trivsel, udvikling og læring, såsom: Tryghed, nære relationer og en genkendelig hverdag.

Barnesyn.

Børn har ret til at være børn, de har ret til at udfolde sig og til at udvikle sig forskelligt og i forskellig tempo.

Loven siger: "Det at være barn, har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år."
(Dagtilbudslovens § 8, stk. 2)

I dagplejen finder vi det værdifuldt:

- At børnene føler sig set, hørt og forstået.
- At de har brug for omsorg, udfordringer, forventninger og tillid fra voksne.
- At børnenes bidrag er vigtige.

Forælder fortæller:

"Det er udtryk for omsorg, når vores dagplejer lærer børnene at være gode ved hinanden. Hun har en fin

balance mellem at opdrage og gribe ind og lade børnene selv løse nogle af deres indbyrdes konflikter.”

I dette udsagn fra en forælder, oplever vi at dagplejeren ser børnene som aktive medskabere af egen læring og udvikling, i rammer som de voksne er ansvarlige for. Hun giver børnene deltagelsesmuligheder og indflydelse på egne handlemuligheder, i forhold til at løse konflikter, børnene imellem.

Fortælling fra legestuen:

“Mikkel er startet hos Katrine, for en måneds tid siden. Det er første gang han er i legestue. Katrine sidder på gulvet, med Mikkel på skødet, mens de andre børn leger omkring dem. Katrine fornemmer tydeligt, at Mikkel har brug for hendes tætte nærvær og han reagerer når hun rejser sig for at hjælpe de andre børn. Derfor bliver hun siddende på gulvet, så Mikkel kan være tæt ved hende. Hendes kollegaer og dagplejepædagogen hjælper hende med de andre børn. Efter noget tid bliver Mikkel nysgerrig og opmærksom på de mange bolde i boldbadet. Han kravler hen og får fat i en bold, som han sidder og undersøger og viser til Katrine. Han kigger opmærksomt på de større børn omkring ham. Katrine sidder fortsat på gulvet.....”

I eksemplet her ser vi hvordan Katrine tilrettelægger sit pædagogiske arbejde, ud fra Mikkels behov for tryghed og nærhed. Katrine og kollegaerne deler børnesyn, der gør det muligt for Katrine at være deltagende og lydhør over for Mikkels udtryk og reaktioner. De vægter alle at Mikkel skal have lov til, stille og roligt, at vænne sig til hverdagen i legestuen. Det er Mikkel selv der bestemmer hvornår han er klar til at udforske sine omgivelser og tage initiativ til leg. Mikkel sidder hos Katrine, så længe han har behov, for at etablere en sikker base, han kan bevæge sig ud fra. Katrine og Mikkel deler en fælles opmærksomhed på bolden og det der sker omkring dem. Mikkel afstemmer med Katrine, da han viser bolden til hende. Hun nikker anerkendende, det giver Mikkel tryghed ved Katrine og omgivelserne i legestuen - han føler sig set, hørt og forstået.

Børnefællesskaber.

Børn mærker glæden sammen, ved at vokse ind i livet, hånd i hånd, i en følelse af sammenhørighed.

Loven siger: "Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. (Dagtilbudslovens § 8 stk. 2)

I dagplejen finder vi det værdifuldt:

- At børnene oplever at have venner og at være en del af et større børnefællesskab.
- At børnene mestrer balancen i at kunne varetage egne behov og tage hensyn til andres behov.
- At dagplejeren støtter børnene i deres egne initiativer og på samme tid er afventende og igangsættende.

Forælder fortæller:

"Det er trygt for børnene, at der kun er en voksen og få børn, som de skal forholde sig til, når de starter i dagpleje. Det har betydet, at der i børnegruppen, er opstået nogle rigtig fine venskaber. Min datter kom en dag hjem og sagde; "Mine bedste venner er Mathias og Thomas".

I dette udsagn fra en forælder ser vi, at børnene helt konkret har en oplevelse af venskaber der er betydningsfulde.

Fortælling fra Katrine:

"Oliver er 2 år, han går i dagpleje med Cecilie på 7 mdr., Mikkel på 11 mdr. og Kristian på 3 år. Oliver er tryk ved Katrine og trives godt i dagplejen. Oliver kigger meget

på hvordan Kristian leger. Kristian er god til at finde på og Oliver bruger meget tid på at observere hans leg. Katrine spørger Kristian, om han kan køre traktoren med vogn på, hen til Oliver? Samtidig giver hun Oliver gravemaskinen og fortæller Oliver, hvordan han kan læsse klodser på Kristians vogn. Oliver og Kristian er med på ideen med det samme og legen fortsætter... Dagen efter tager Kristian igen traktor og vogn og giver gravemaskinen til Oliver. Katrine observerer at legen udvikler sig, når hun undervejs guider og kommer med nye input til legen."

I fortællingen kan vi se, at Katrine gerne vil give Oliver nogle erfaringer med, at være en del af børnefællesskabet og ikke kun på kanten af det. Katrine guider samspillet mellem Oliver og Kristian, ved at deltage i legen og giver nye input. Da legen er godt i gang, trækker hun sig og træder i baggrunden. Hun er på samme tid afventende og igangsættende. Ligeledes er Katrine opmærksom på, at Kristian er god til at lege. Hun inddrager ham til at få Oliver med i legen og giver derved Kristian erfaringer med, at tage hensyn til Oliver's behov, samtidig med at hun ser hvad Kristian har lyst til at lege.

Katrine ved hvordan og hvornår, hun skal veksle mellem at træde frem og holde sig tilbage, så børnene får fællesskaberfaringer i et tempo og omfang der passer til deres alder, modenhed og engagement.

Dannelse og børneperspektiv.

Dannelse er vigtig i forhold til forståelsen af, at være i det omgivende samfund, men mest af alt er det barnets nysgerrighed, lyst og mod på at undersøge den verden, det er sat i. Via egen kraft skal barnet søge oplevelser og viden og derigennem opnå læring og indsigt, om det selv og livet. Målet for dannelse i dagplejen er, at tilbyde barnet mange former for læring, give muligheder for at barnet opbygger evnen til at tænke selv og udtrykke sig mangfoldigt og nuanceret, mestre problem- og konfliktløsning, samt tænke selvstændigt og kritisk.

I dagplejen har vi en årlig tradition, med at fejre Børnenes Grundlovsdag. Det er en rigtig festlig dag, hvor børnene får en oplevelse af at have en demokratisk stemme. Dagen bliver krydret med sangen "Alle børn har ret", der er balloner, sæbebobler og alle har en fest. Et år tog børnene billeder med enganskameraer, her blev det tydeligt hvad børnene finder betydningsfuldt og vigtigt, set fra barnets perspektiv. Som aktive kulturskabere øver børnene sig i, at være kritisk tænkende.

Loven siger: "Børn på f.eks. 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt, som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse." (Dagtilbudslovens § 8, stk. 2)

I dagplejen finder vi det værdifuldt:

- At vi inviterer børnene til at være aktive deltagere i børnefællesskabet og derigennem give børnene erfaringer med en oplevelse af, at føle sig værdifulde.
- At det enkelte barn bliver set, hørt og forstået, for herigennem at understøtte barnets egen udvikling og evne til, at læse og respektere andres udtryk og holdninger.
- At vise børnene at mangfoldighed er en styrke.
- At give børnene mulighed for kritisk tænkning og erfaringsdannelse.
- At de oplever, at de har en demokratisk stemme.

Forælder fortæller:

"Vores dagplejer arbejder med af - og påklædning i dagplejen. Forleden dag, da vi skulle ud og handle brugte vi lang tid på, at Olivia ville tage sin flyverdragt på, da hun blev ved at insistere på, selv at ville. Da jeg jo vidste at de arbejder med det i dagplejen, gav jeg Olivia

den tid, hun havde brug for, til at få tøjet på. Jeg kunne se, da hun havde fået tøjet på, at hun blev glad og stolt over at kunne selv. Havde jeg ikke talt med min dagplejer om det, havde jeg måske bare gjort det for hende."

I dette udsagn får forælderen øje på, hvordan Olivia oplever sig værdifuld, ved selv at mestre at tage tøjet på. Ligeledes giver forælderen Olivia en oplevelse af, at have en demokratisk stemme, idet hun lytter til, at Olivia selv vil tage tøjet på.

Leg.

Leg er livsvigtigt! Giv plads til den i dit eget og i børnenes liv. Leg drives af lyst, og man bliver glad af det - og det er det livet handler om.

Loven siger: "Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud." (Dagtilbudslovens § 8, stk. 2)

I dagplejen finder vi det værdifuldt:

- At børnene har adgang til forskellige legeformer i dagplejen: (Regellege, konstruktionslege, rollelege, fantasilege, fysiske/tumlelege, undersøgende og udforskende lege)

- At dagplejeren er opmærksom på vokseninitieret leg, dvs., at tage initiativ til leg og aktivt bidrage til, at alle børn kommer ind i legen. Ligeledes at dagplejeren er opmærksom på børneinitieret leg, hvilket betyder, at støtte den leg børnene selv tager initiativ til.
- At fremme et legemiljø der giver mulighed for, at alle børn kan deltage, opleve glæde, engagement og spænding i leg og derved styrke deres sociale kompetencer.
- At etablere et legemiljø, der støtter op om børnenes sproglige udvikling, fantasi og forestillingsevne.

Forælder fortæller:

"Vores datter Signe havde fået en helt syntetisk lyseblå prinsessekjole i julegave. Den ville hun gerne have på hver eneste dag, og hun blev frygtelig ked af det, når vi afleverede hende om morgenen og sagde at hun skulle have noget andet tøj på i dagplejen. Men det løste vores dagplejer ved, at finde nogle gamle smykker og blomstrede tørklæder, som hun satte en elastik i og lavede om til kjoler, til alle børnene i gruppen."

Her fortæller forælderen, hvordan dagplejeren videreudvikler på Signes interesse i legen med sin

yndlings prinsessekjole. Dagplejeren giver alle børn mulighed for, at tage del i glæden ved legen og derved styrkes børnenes indbyrdes relationer. Det er et fint eksempel på, at dagplejeren er opmærksom på børneinitieret leg.

Læring.

Hvad jeg hører, glemmer jeg. Hvad jeg ser, genkender jeg. Hvad jeg inddrages i, lærer jeg.

Loven siger: "Læring skal forstås bredt, og læring sker f.eks. gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om, at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse."

(Dagtilbudslovens § 8, stk. 2)

I dagplejen finder vi det værdifuldt:

- At børn lærer i et eksperimenterende og legende miljø, ved at udforske gennem krop og sanser og i samspil med andre.
- At tage udgangspunkt i børnenes engagement og interesse, så børns læreprocesser altid opleves som meningsfulde og sjove.

- At støtte børnenes nysgerrighed og gåpåmod og at dagplejeren sørger for, at give børnene alsidige erfarings - og mestringsoplevelser.
- At dagplejeren har øje for, at rammesætte læringsprocesser, hvor børnene har mulighed for at eksperimentere med forskellige materialer, samt undersøge, opdage og forstå læringens indhold.

Forældre fortæller:

"Vores datter Karen kommer jævnligt hjem, med en lang række nye ord, vendinger og sange, som hun har lært i dagplejen."

"Vores dagplejer laver en lang række traditions - og årstidsbestemte kreative ting, med børnene. Fra koglenisser, modellervoksdyr og påskekyllinger, til forårskurve med karse og skævt klippede gækkebreve. Børnene elsker det."

I disse udsagn fra forældre, ser vi at dagplejeren arbejder med at fremme børnenes sproglige og kognitive udvikling, gennem nye ord, vendinger og sange. Hun arbejder yderligere med materialekendskab og fremmer herigennem børnenes forståelse for kultur, traditioner, æstetik og fællesskab.

Fortælling fra Katrine:

"Katrine er naturdagplejer og arbejder derfor med science og naturpædagogik. Hver dag når børnene har spist formiddagsmad, skal Katrine og børnene ud og kigge til ormene i kompostkassen. De har mad med ud til dem og Katrine spørger børnene, hvad ormene har spist og hvad børnene tror at ormene vil have at spise i morgen. Børnene roder i jorden med hænderne og mærker efter ormene, der gemmer sig i komposten."

I eksemplet hjemme fra Katrine ser vi, hvordan Katrine har øje for at rammesætte læringsprocesser. Børnene eksperimenterer, de udforsker deres krop og sanser, ved at undersøge komposten dagligt. Katrine inddrager børnene ved, at stille åbne spørgsmål og være nysgerrig over for børnenes respons. Hun giver dem deltagelsesmuligheder og aktiviteten med komposten, får et læringsmæssigt indhold.

Pædagogisk læringsmiljø.

Det pædagogiske læringsmiljø, er selve rammen for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Loven siger: "Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunkt for arbejdet med børns læring. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. (Dagtilbudslovens § 8, stk. 3)

I dagplejen finder vi det værdifuldt:

- At dagplejeren, i samarbejde med dagplejepædagogen, etablerer et udviklende læringsmiljø, med mulighed for, at børnene kan gøre sig forskellige erfaringer.
- At sikre at børnene har ro og tid til leg, som det centrale i læringsmiljøet.
- At dagplejeren har øje for, at de planlagte aktiviteter er meningsfulde for børnene og giver alle børn, uanset alder, deltagelsesmuligheder.

- At børnene inddrages i alle hverdagens rutiner, for at give børnene mestringsoplevelser. Derigennem opnås en større følelse af gåpåmod, øget selvværd og værdifuldhed hos det enkelte barn.
- At dagplejerens pædagogiske læringsmiljø, er baseret på et samspil mellem dagplejerens kompetencer, det hjemlige miljø og børnegruppens størrelse. Dette er med til at skabe et trygt og overskueligt læringsmiljø, for det enkelte barn.

Forælder fortæller:

"Børn lærer ofte bedst gennem leg, og jeg er dybt imponeret over vores dagplejers tilgang og brede erfaring i at integrere en leg, som en tilgang til, at give Magnus lyst til selv at prøve at tage tøj, sko mm. af og på. Samtidig er det lærerigt, for mig som mor, at få disse guldkorn, som jeg kan bruge, når Magnus ikke er i dagpleje."

"Det er trygt for børnene, at der kun er en voksen og få børn de skal forholde sig til når de starter i dagplejen. Det er også trygt for mine børn, at der er struktur på hverdagen i dagplejen, selvom der er forskellige skiftende aktiviteter, så er der faste spise - og sovetidspunkter. Børnene får dermed en rigtig god

rytme, som faktisk også har smittet positivt af, på rytmen herhjemme."

"Vores dagplejer er suveræn god til, at sørge for at det er hyggeligt for alle at komme og hente børn. Hun har ofte lavet eftermiddagskaffe, som hun byder på, så vi lige får lejlighed til, at sidde ned sammen og tale om hvordan dagen er gået for børnene."

I disse eksempler ser vi bl.a. hvordan dagplejeren, gennem hverdagens rutiner, giver børnene mestningsoplevelser, så de oplever øget selvværd og større gåpåmod. Dagplejeren etablerer et udviklende læringsmiljø, hvor børnene f.eks. kan øve sig i, at tage tøjet af og på. Ydermere ser vi, hvordan forælderen oplever, at dagplejen er et trygt og overskueligt, hjemligt læringsmiljø for barnet.

Fortælling fra Katrine:

"Hjemme hos Katrine er dagen startet med, at Kristian og Oliver har trukket madrassen ud i gangen og lagt den hen over skamlerne. Katrine ligger hulahopringe i forlængelse af madrassen og siger; så drenge - nu har vi bygget en motorikbane. Mens drengene prøver kræfter med banen, kommer Mikkel på 11 mdr. hen og forsøger at

kravle efter de to store, hvilket Kristian og Mikkel synes er lidt irriterende, for så kan de ikke hoppe så vildt, uden at ramme Mikkel. Katrine træder frem i legen og hjælper med at koordinere "trafikken", så der nu er plads til alle. Cecilie sidder hos Katrine og kigger nysgerrigt. Efter noget tid, skal de spise formiddagsmad. Motorikbanen bliver stående. Under formiddagsmaden, spørger Katrine ind til, hvordan det går med Kristians nye hundehvalp. Når de er færdige med at spise, går Oliver og Kristian tilbage til banen, nu som små hunde der løber og leger."

I dette eksempel ser vi hvordan Katrine etablerer et udviklende læringsmiljø, der er fleksibelt ift. hendes fysiske rammer i hjemmet. Et læringsmiljø af høj kvalitet, skabes når der veksles mellem planlagte og spontane aktiviteter - altid med udgangspunkt i børnenes engagement og interesse. I denne fortælling, er det tydeligt at se, hvordan Katrine formår at skabe den veksling, hvor hun støtter og værner om børnenes leg, som det centrale i læringsmiljøet. Katrine understøtter legen, ved at tilføre enkelte elementer, således at alle børn har deltagelsesmuligheder, uanset alder. Ligeledes understøtter hun legen, ved at træde frem og guider børnenes samspil, når hun oplever et

behov for dette. Hun leder børnene videre i deres leg, samtidig med, at hun er åben over for børnenes initiativ.

Forældresamarbejde.

Sammen kan vi nå stjernerne! Et barn der får rødder, udvikler vinger!

Loven siger: "Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene, om børns læring. Et godt forældresamarbejde, har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring." (Dagtilbudslovens § 8, stk. 6)

I dagplejen finder vi det værdifuldt:

- At forældrene er de primære voksne i barnets liv. Derfor inddrages de aktivt i samarbejdet om børnene. Vi finder det vigtigt at forældrene oplever, at deres erfaringer og input er værdifulde, i dagplejerens daglige arbejde med barnet.
- At dagplejeren er interesseret i, at børnene kan bringe deres viden og erfaringer om verden, uden for dagplejen, med sig ind i dagplejen, - f.eks. oplevelser på sommerferier o.l.

- At dagplejeren tager initiativ til, at følge op på, snakke om barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.
- At dagplejeren, i samarbejde med forældrene, styrker det sociale sammenhold og relationerne blandt børn og forældre. Forældre og dagplejeren har således et fælles ansvar, i forhold til barnets og børnegruppens trivsel og læring.

Forælder fortæller:

"Det er et udtryk for stor omsorg, at vores dagplejer altid ringer til gæstedaglejerne og fortæller om min barn. Hun husker f.eks. at fortælle, at min datter Karen ikke kan lide smør på brødet."

"Vores dagplejer giver plads til, at vi forældre kan bruge hende som sparringspartner. Jeg har ofte drøftet børneopdragelse med hende og jeg sætter stor pris på hendes indsigt, råd og mening."

"Jeg mener, at det er vigtigt at jeg som forælder tager ansvar for, at få prioriteret tid i dagligdagen, til at Axel selv har mulighed for, at øve hans af - og påklædning. Det skaber også en sammenhæng for Axel, at han

oplever at han bliver støttet i hans selvhjulpenhed, både hjemme og i dagplejen."

Her fortæller en forælder om hendes oplevelse af, hvordan dagplejeren drager omsorg for hendes barn, ved at viderebringe informationer, små som store, om barnet, som forælderen finder vigtigt for barnets trivsel i gæstedaglejen.

I det andet udsagn har forælderen en oplevelse af, at det er meningsfuldt at kunne drøfte f.eks. børneopdragelse, med barnets dagplejer. Dette gensidige samarbejde, giver mulighed for at sikre god trivsel, udvikling, læring og dannelse, for barnet både i hjemmet og i dagplejen.

Daglejeren har i en periode arbejdet med af- og påklædning. Dette har hun inddraget forældrene i og et af udsagnene viser, hvordan forælderen oplever at det skaber en sammenhæng for Axel, mellem hjem og dagpleje. Ligeledes giver forælderen udtryk for, at både dagplejer og forælder har et fælles ansvar for barnets udvikling.

Fortælling fra Katrine:

Hjemme hos Katrine har hun en årlig tradition for, at ønske god jul med hendes dagplejebørn og forældre. Katrine inviterer til kaffe, æbleskiver og børnenes hjemmebagte pebernødder. De starter altid med at synge "På loftet sidder nissen", mens de går rundt om det pyntede juletræ i stuen. I verset hvor nissen gør et hop, hjælper Cecilies far Oliver, med at hoppe højt op i luften. Oliver og de andre børn griner højt. Mikkels mor spørger Kristians forældre, hvad Kristian er rigtig glad for at lege med for tiden, da de er lidt i tvivl om, hvad de skal finde på at give Mikkel i julegave. De snakker ligeledes om, hvordan hver familie skal fejre julen. Snakken går og det er lige før de glemmer tid og sted.

Da Katrine efterfølgende går og rydder op, gør hun sig tanker om, hvor meningsfuldt det er for det gode forældresamarbejde og fællesskabet blandt børn og forældre.

I eksemplet, hjemme fra Katrine, ser vi hvordan hun, i samarbejde med forældrene, styrker det sociale sammenhold og relationerne blandt børn og forældre. Katrine giver mulighed for at forældrene kan tale sammen indbyrdes og drøfte løst og fast. Vi oplever desuden, hvordan forældrene bidrager til

børnefællesskabet og hvordan forældrene har et medansvar for, at skabe et velfungerende børnefællesskab præget af anerkendelse.

Katrine oplever, at sådanne arrangementer giver hende et større kendskab til hendes forældregruppe. Hun oplever ligeledes, at få en indsigt i den verden børnene oplever uden for dagplejen, f.eks. om de skal holde jul med mormor og morfar mv. Denne viden kan hun også senere anvende, i relationen til barnet.

Børn i udsatte positioner.

"At man, naar det i Sandhed skal lykkes En at føre et Menneske hen til et bestemt Sted, først og fremmest maa passe paa at finde ham der, hvor han er, og begynde der". (S.Kierkegaard)

Loven siger: "Det skal fremstå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse fremmes. Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter."

(Dagtilbudslovens § 8, stk. 5)

I dagplejen finder vi det værdifuldt:

- At kvaliteten i samspillet mellem barn og dagplejer er særlig betydningsfuldt, for børn i udsatte positioner. Dagplejeren har ansvaret for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre at alle børn har mulighed for at deltage i fællesskabet. Dagplejerne skal vende enhver bekymring for et barn, med dagplejepædagogen og forældrene.
- At støtte alle børn i positive mestringsoplevelser.
- At understøtte at alle børn, uanset forudsætninger og baggrund, oplever at være en del af børnefællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældrefællesskabet.
- At det pædagogiske læringsmiljø, målrettet det enkelte barn, foregår så vidt muligt ved, at andre børn også deltager i aktiviteten.

Forælder fortæller:

"Da vores søn startede i dagpleje, hos Majbritt, havde vi fået at vide at han aldrig skulle bruge støvler. Vores dagplejer fortalte om hendes viden, vedrørende

stimulering af børns sanser, i forhold til børn, der er født med fysiske handicap. Hun fortalte også om, hvordan hun samarbejder med kommunens ergoterapeut og dagplejepædagogen. Denne viden gav os håbet tilbage og en tro på, at vi kunne gøre en forskel for Anton, i samarbejde med dagplejen. Al den tid Anton gik i dagplejen, har vi oplevet, hvordan Majbritt har inddraget ham i fælleskabet, på lige fod med de andre børn."

I eksemplet ser vi, hvordan dagplejeren får givet håbet tilbage til Antons forældre. Hun fortæller om sin viden og om hvordan hun etablerer et stimulerende pædagogisk læringsmiljø, hvor hun inddrager alle børn, uanset forudsætninger. Ligeledes får forældrene mod på at indgå i et betydningsfuldt samarbejde.

Hjemme hos Katrine:

"Katrine har observeret Oliver i forskellige sammenhænge både derhjemme og i legestuen. Oliver er 2 år. Hun opfatter Oliver som en glad og velfungerende dreng, men hun har også lagt mærke til, at Oliver ikke udvikler sig sprogligt. Katrine synes, at Oliver kan mindre nu, end han kunne for et par måneder siden. Hun oplever også, at det går ud over Oliveres trivsel og glæde

og at han oftere kommer i konflikt med de andre børn. Katrine drøfter det med sin dagplejepædagog. Hun har ligeledes talt med Oliveres forældre om, hvordan de oplever ham derhjemme. Forældrene har været ved ørelæge med Oliver og det viser sig, at han skal have lagt dræn i ørerne. Sammen med dagplejepædagogen, lægges en handleplan, med fokus på det sproglige miljø, i Katrines dagpleje. Hvordan møder Oliver et rigt og nuanceret sprog? Er Katrine selv god til at bruge sproget, ofte og varieret? Katrine har fokus på at benævne ting og handlinger, spørge åbent og udforskende og på, at have samme forventninger til Oliver, som til de andre børn."

I ovenstående eksempel ser vi en dreng, der er i risiko for at udvikle sproglige vanskeligheder, hvilket kan påvirke hans sproglige og sociale udvikling. Katrine bemærker, at Oliver går mere og mere rundt for sig selv og reagerer på hans ændrede adfærd. Hun deler sin bekymring med forældrene og dagplejepædagogen. Katrine skærper sit fokus mod det sproglige miljø i sin dagpleje og vurderer, hvordan hun selv bidrager til det. Ved at Katrine er bevidst om, at have de samme forventninger til Oliver, som til de andre børn, ser vi

hvordan hun sikrer at alle børn er deltagende og betydningsfulde i fællesskabet.

Sammenhænge.

Alle børn har brug for at opleve en helhed i deres liv. En rød tråd gennem livet!

Loven siger: "Sammenhænge handler bl.a. om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv. Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet, tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen." (Dagtilbudslovens § 8, stk. 6)

I dagplejen finder vi det værdifuldt:

- At der er fokus på overgangen fra hjem til dagpleje og fra dagpleje til børnehave.
- At der i løbet af barnets hverdag, opleves sammenhæng i barnets livs - og læringsmiljøer.
- At vi med sammenhænge, har fokus på børnenes deltagelsesmuligheder, gåpåmod, samarbejde børnene imellem - samt lyst til at hjælpe hinanden, kommunikationsmuligheder - oplevelsen af at føle sig set, hørt og forstået, samt at føle sig værdifuld.

Forælder fortæller:

"Vores dagplejer elsker at være udenfor og hun tager børnene med ud på små ture, næsten hver dag. Mit barn har derfor været på gode natur-ture, fra han var helt lille. De har fodret ænder ved gadekæret, soppet ved stranden, samlet kogler i skoven, plukket blomster, kælket, fodret heste, køer og høns, og de har fundet snegle og insekter. Dette har givet anledning til rigtig mange gode snakke, hjemme med vores dreng. Det synes vi er sundt for vores barn, samtidig med at han leger, lærer og oplever.

I dette forældreudsagn ser vi, hvordan de erfaringer, barnet får i dagplejen, også giver mening for barnet hjemme. Det skaber en sammenhæng i barnets læring og erfaringsdannelse. Samtidig har forælderen en oplevelse af, at deres barn udvikler gåpåmod og nysgerrighed, ift. de mange naturoplevelser barnet har fået i dagplejen.

Fortælling fra Katrine:

"Hjemme hos Katrine skal hun holde præsentationsmøde, med Cecilies forældre og dagplejepædagogen. Cecilie er 7 mdr. og skal starte i Katrines dagpleje om to uger. Til

mødet snakker de om graviditeten, barsel og om Cecilies første levemåned. De snakker ligeledes om, hvilke forventninger forældrene har til dagplejen og hvordan de tænker, at opstarten hos Katrine, kan forløbe. Katrine spørger ind til Cecilies rytmer, rutiner og om der er særlige hensyn Katrine skal forholde sig til. Katrine fortæller ligeledes om, hvilke forventninger hun har til deres kommende samarbejde. Yderligere beskriver Katrine sin hverdag og om hvordan hun etablerer et meningsfuldt læringsmiljø, for alle børnene. Det er vigtig for forældrene, at Katrine fortæller hvordan, deres pige indgår i denne hverdag - hun er jo kun 7 mdr.! Til mødet får forældrene udleveret "Barnets Bog". De drøfter kort formålet med bogen."

I ovenstående fortælling fra Katrine, ser vi hvorledes hun ved præsentationsmødet, har for øje, at skabe en god overgang fra hjem til dagpleje. Det er vigtigt for Katrine at få en viden om Cecilie, så hun kan tage godt i mod hende og give hende en god opstart i dagplejen. Samtidig har Katrine en oplevelse af, at skabe sammenhæng mellem Cecilies forskellige livs - og læringsmiljøer. Ved at Katrine fortæller om sin hverdag til forældrene, beskriver hun, hvordan hun skaber sammenhæng dagen igennem, med den struktur og det

læringsmiljø hun etablerer. På den måde beskriver hun hvordan hun har fokus på børnenes deltagelsesmuligheder, gåpåmod, samarbejde børnene imellem - samt lyst til at hjælpe hinanden, kommunikationsmuligheder - oplevelsen af at føle sig set, hørt og forstået, samt at føle sig værdifuld, uanset barnets alder.

I dagplejen arbejder vi med "Barnets Bog". Formålet er:

- At give det enkelte barn en glidende overgang mellem sit eget hjem og dagplejen.
- At skabe tryghed for barnet, ved at barnet har en historie fra dagplejen, som barnet kan tage med sig i børnehaven.
- At skabe sociale relationer i dialogen, ved at børnene omkring bogen, kan se hvad de har til fælles, f.eks. en mormor, en hund, en rød bluse, eller noget andet.
- At styrke fællesskabet når børn og voksne har noget at gå i dialog om.
- At skabe tryghed i overgange mellem hjem, dagpleje og gæstedagpleje.
- At kunne dokumentere sammenhænge mellem barnets livs – og læringsmiljøer.